

jejich láska není podmíněna dosažením nějakých cílů. Otcovský dům je místem, kde jsi vždy přijat (srov. Lk 15,11-32). Chtěl bych všechny povzbudit, aby chápali lidskou společnost nikoli jako prostor, kde si cizí lidé navzájem konkurují a snaží se získat převahu, ale spíše jako domov nebo jako rodinu, kde jsou dveře vždy otevřeny a kde panuje snaha o vzájemné přijetí.

Proto je zásadně důležité naslouchat. Komunikace znamená sdílení a sdílení vyžaduje naslouchání a přijetí. Naslouchat znamená něco mnohem více než jen slyšet. Slyšet – to se týká oblasti informací. Avšak naslouchání nás vrací k oblasti komunikace, jež vyžaduje blízkost. Naslouchání nám umožňuje zaujmout správný postoj a opustit pohodlnou pozici diváka, uživatele a spotřebitele. Naslouchání rovněž znamená schopnost sdílet otázky a pochybnosti, jít spolu bok po boku, osvobozovat se od jakékoli domněnky, že jsme všemohoucí, a pokorně dávat své schopnosti a své dary do služby obecnému dobru.

Naslouchat – to není nikdy jednoduché. Někdy je pohodlnější předstírat hluchotu. Naslouchat znamená dávat pozor, chtít porozumět, přepisovat slovům toho druhého hodnotu, respektovat a uchovávat je. Při naslouchání se dovřuje určitý druh mučednictví a sebeobět, při níž se obnovuje posvátný Mojžíšův úkon před hořícím keřem: zout si opánky na „svaté půdě“ při setkání s druhým, který ke mně hovoří (srov. Ex 3,5). Umět naslouchat je nesmírnou milostí, je to dar, jenž je třeba si vyprošovat, abychom ho pak provozovali v praxi.

Rovněž e-mail, SMS nebo chat mohou představovat plně lidskou formu komunikace. Nikoli technologie určuje, zda je komunikace autentická, či ne, ale srdce člověka a jeho způsobilost dobře používat prostředky, které jsou mu k dispozici. Sociální sítě mají schopnost napomáhat vztahům a posilovat dobro ve společnosti, ale také mohou vést k další polarizaci a rozdělení mezi lidmi a skupinami. Digitální prostředí je prostorem a místem pro setkávání, kde můžeme druhého pohladit nebo zranit, vést plodnou diskusi nebo provádět morální lynčování. Prosím, aby Svátý rok prožívaný v milosrdenství „nás učinil otevřenými pro dialog, abychom se lépe poznávali a chápali; kež odstraní každou formu uzavřenosti a pohrdání a vypudí každou formu násilí a diskriminace“ (Misericordiae Vultus,23). I na síti se buduje skutečné občanství. Přístup do digitálních sítí zahrnuje zodpovědnost za druhého, jehož nevidíme, ale jenž je skutečný a má svou důstojnost, kterou je třeba respektovat. Síť lze dobře využívat a může napomáhat růstu zdravé a pro sdílení otevřené společnosti.

Komunikace, její místa a nástroje umožnily mnoha lidem rozšíření jejich obzorů. To je Boží dar a zároveň velká zodpovědnost. Tuto sílu komunikace rád označuji slovem „blízkost“. Setkání komunikace s milosrdenstvím je plodné do té míry, do jaké vytváří blízkost, jež o druhého pečuje, utěšuje ho, uzdravuje, doprovází a slaví s ním. Ve světě, který je rozdělený, rozbitý a polarizovaný, komunikovat s milosrdenstvím znamená přispívat k dobré, svobodné a solidární blízkosti Božích dětí a bratří a sester v lidstvu.

z Poselství papeže Františka k 50. Světovému dni sdělovacích prostředků 24. 1. 2016

Prameny, odkazy

Jeruzalémská Bible; Joseph Ratzinger: Ježíš Nazaretský II.; Misál na každý den liturgického roku; Pavel Frývaldský a Josef Kaše – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

7. neděle velikonoční – cyklus C

8. května 2016

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se: ²⁰„Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne: ²¹ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. ²²A slávu, kterou jsi dal mně, dal jsem já jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno: ²³já v nich a ty ve mně. Tak ať i oni jsou v dokonalé jednotě, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žes je miloval, jako jsi miloval mne. ²⁴Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval už před založením světa. ²⁵Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito (moji učedníci) poznali, že jsi mě poslal. ²⁶Dal jsem jim poznat tvé jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi mě miloval, byla v nich a abych byl i já v nich.“

Jan 17,20-26

Úvod k meditaci

Ježíšova slova jsou poslední částí tzv. velekněžské modlitby. Pán se modlí zejména za jednotu těch, kteří v něj věří. Jednota věřících má vycházet z jednoty, kterou on sám prožívá se nebeským Otcem. Mírou této jednoty je láska, která vyplývá z poznání Boha. Známe Boží lásku natolik, že pro ni dokážeme být skutečně jednotni v církvi tak, jak za to prosil Pán Ježíš?

Výklad biblického textu

Kontext: Pán Ježíš završil své veřejné působení a ve velekněžské modlitbě zanechává svým učedníkům důležitý odkaz před svým zatčením. V modlitbě prosí za život věčný pro ty, kteří poznají Otce, za jejich posvěcení v pravdě, za poznání Božího jména a za jednotu.

v. 20: Otče svatý, prosím nejen za své učedníky, ale také za ty, kdo pro jejich slovo uvěří ve mne – Pán Ježíš neprosí jen za své současníky, ale předjímá celou církev, která na apoštolech vyrostle. Víra je předaná a sdílený dar, který vyrůstá ze společenství, nikoli soukromá izolovaná záležitost.

v. 21: ať všichni jsou jedno. Jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, tak i oni ať jsou v nás – Jednota křesťanů nemá být založena na pozemských dobrech, která jsou pomíjivá, ale na věčné jednotě Nejsvětější Trojice.

v. 23: aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a žes je miloval, jako jsi miloval mne – Tato jednota spočívá v lásce Boží, která se dává poznat církvi v Ježíši Kristu – nejvyšší mírou v oběti kříže, ke které se Pán právě chystá.

1. čtení:

Sk 7,55-60

2. čtení:

Zj 22,12-

14.16-17.20

Evangelium:

Jan 17,20-26

Srovnání:

Jan 20,31;

Jan 17,11; 5,36;

6,29; 11,42;

17,8.23;

Jan 2,11; 17,11;

Jan 17,21;

Jan 12,26; 14,3;

17,5; Jan 1,10;

8,55; Jan 17,6;

1 Jan 4,16

v. 25: Spravedlivý Otče, svět tě nepoznal, ale já jsem tě poznal, a tito (moji učedníci) poznali, že jsi mě poslal – „Svět“ zde znamená lidské pokolení zasažené dědičnou vinou. Lékem proti slepotě hříchu má být poznání Otce skrze nadpřirozenou jednotu křesťanů v tomto světě, která odolává i nejtěžším zkouškám „světa“.

K tématu

Je útesné slyšet Ježíše, jak říká Otci, že prosí nejen za svoje učedníky, ale také za ty, kdo v Něho uvěří „pro jejich slovo“. Tato mnohokrát slyšená věta si zasluhuje dodatečnou pozornost. Možná, že nevěnujeme dostatek pozornosti těmto slovům. Ježíš prosil za mne – to je vlastní zdroj důvěry. On prosí za mne, prosil za mne... Já si představuji – je to ale jen obraz – jak Ježíš stojí před Otcem v nebi a prosí za nás, za mne. A co vidí Otec? Rány, cenu, kterou Ježíš za nás zaplatil. Ježíš prosí za mne svými ranami a svým probodeným srdcem a bude tak činit nadále.

Ježíš prosí za jednotu svého lidu, církve. Ví však, že duch tohoto světa je duchem rozdělení, války, závisti, nevraživosti, také v rodinách i v těch řeholních, v diecézích i v celé církvi – je to obrovské pokušení, které vede k řečem, nálepkování a cejchování lidí. Ale Ježíš ve své modlitbě prosí za vyhoštění všech těchto postav. Musíme být jedno jako je jedno Ježíš a Otec. To je vlastní výzva pro nás, všechny křesťany: nenechávat místo pro rozdělení mezi sebou, nedovolit, aby duch rozdělení, duch lži vstoupil do nás. Vždycky hledat jednotu. Každý je, jaký je, ale ať se snaží žít jednotu. Ježíš ti odpustil? Odpouštěj všem. Ježíš prosí, abychom byli jedno, a církev tuto modlitbu za jednotu velice potřebuje. Neexistuje církev držená pohromadě lepidlem, protože jednotu, o kterou prosí Ježíš, je milost Boží a zápas na zemi. Musíme udělat místo Duchu svatému, aby nás přetvořil a abychom byli jedno jako je Otec v Synu. Další rada, kterou nám Ježíš dává v těchto dnech loučení, spočívá v tom, abychom zůstávali v Něm. Zůstávejte ve mně. A prosí o milost, abychom všichni zůstali v Něm. A zde nám ukazuje, proč říká jasně: „Otče, chci, aby tam, kde jsem já, byli se mnou i ti, které jsi mi dal“, to znamená, aby tito zůstali tam se mnou. Zůstat v Ježíši na tomto světě ústí do přebývání s Ním, „abychom viděli Jeho slávu“ (srov. Jan 17,24).

papež František 21. 5. 2015

Koncil rozhodně doporučil modlitbu za jednotu křesťanů, jako duši celého ekumenického hnutí (srov. UR, 8). Protože smíření křesťanů „přesahuje lidské síly a dary“ (tamtéž 24), modlitba dává výraz a naději, která nezklame, a důvěru v Pána, který činí novou každou věc (srov. Řím 5,5; Žj 21,5). Avšak modlitbu musí doprovázet očistění mysli, citů a paměti. Tak se stane výrazem onoho „vnitřního obrácení“, bez něhož není pravý ekumenismus možný (srov. ttž,7). Koneckonců, jednotu je dar Boha, dar, o který je nutno naléhavě a neúnavně prosit v pokorě a pravdě.

Jan Pavel II., 19. 1. 2005

Povinnost odstranit pohoršení z rozdělení křesťanů se stává každým dnem naléhavější. Jednotu je možné posílit dialogem, společnou modlitbou i svědectvím. Neznamená to ovšem přehlížet rozpory a problémy. Bylo by to jako přikrýt ránu, aniž bychom ji vyléčili. Bylo by v tom riziko, že přerušíme pouť ještě dříve, než dojdeme k jejímu cíli, tj. k plnému společenství. Naopak: jde o to, abychom pracovali s pohledem upřeným ke skutečnému smíření pod vedením Ducha svatého, s důvěrou v účinnost modlitby, kterou Ježíš vyslovil v den před svým umučením: „Otče, aby všichni byli jedno, jako my jsme jedno“ (srov. Jan 17,22). Čím více se přimkneme k Ježíši, tím více budeme schopni být blízko jeden druhému.

podle knihy Kristus vás miluje – Jan Pavel II. Mládeži; dle www.pastorace.cz

Aby byli jedno

Modlitba „aby byli jedno“ se právem stala mottem ekumenického hnutí. Avšak jednota, za kterou se Ježíš modlí, není pouze jednotou mezi různými křesťanskými církvemi. Je to jakákoli jednota, od nejmenší až po největší: jednota mezi lidmi, v rodinném kruhu, jednota členů jednoho společenství. Z této „každodenní“ jednoty chceme vyjít, abychom dospěli k jednotě všech křesťanů.

Všichni chceme jednotu. Vedle štěstí asi není nic jiného, po čem tak hluboce lidské srdce touží. Ostatně potřeba jednoty je hladem po plnosti bytí. Jsme stvořeni pro jednotu, protože jsme stvořeni pro štěstí.

Raniero Cantalamessa – Biblické inspirace

Svatý rok milosrdenství nás vyzývá k úvaze o vztahu mezi komunikací a milosrdenstvím. Církev spojená s Kristem, jenž je živým vtělením milosrdného Boha, je povolána k tomu, aby žila milosrdenství jako rozlišovací znamení veškerého svého bytí a konání. To, co říkáme a jak to říkáme, každé naše slovo a každé gesto, by mělo být výrazem Božího soucitu, něhy a odpuštění ve vztahu ke všem. Láska je svou podstatou sdílením a vede nás k tomu, abychom se otevírali a neizolovali se. Budou-li naše srdce i naše úkony oživovány láskou, Boží láskou, pak naše komunikace bude nositelem Boží síly.

Jsme povoláni k tomu, abychom se všemi bez výjimky komunikovali jako s Božími dětmi. Slovům a skutkům církve je vlastní obzvláště to, že předávají milosrdenství, aby se dotýkalo lidských srdcí a podporovalo je na cestě k plnosti života, jakou Ježíš Kristus, poslaný Otcem, přinesl všem. Jedná se o to, abychom v sobě přijímali a okolo sebe šířili vroucnost Matky církve tak, aby druzí Ježíše poznávali a milovali ho; taková vroucnost dodává slovům víry jejich podstatu a při hlásání i svědectví zapaluje „jiskru“, jež je činí živými.

Komunikace má sílu vytvářet mosty, posilovat setkávání a začleňování a tím obohacovat společenost. Jak krásné je vidět, že se lidé snaží pečlivě volit slova a gesta, aby překonávali neporozumění, uzdravovali zraněné vzpomínky a vytvářeli mír a soulad. Slova mohou budovat mosty mezi lidmi, rodinami, společenskými skupinami i mezi národy, a to jak ve fyzickém, tak i v digitálním prostředí. Slova i skutky by nám tedy měly pomáhat, abychom vyšli z bludných kruhů odsuzování a pomsty, do jejichž pasti i nadále padají jednotlivci i národy a které vedou k nenávisným prohlášením. Oproti tomu slovo křesťana si bere za cíl růst společenství a má-li někdy neúprosně odsoudit zlo, i tehdy se snaží nepřerušit vztah a komunikaci.

Chtěl bych proto vyzvat všechny lidi dobré vůle, aby při uzdravování porušených vztahů znovuobjevili sílu milosrdenství a znovu přinášeli mír a soulad mezi rodiny i jednotlivá společenství. Všichni víme, jak stará zranění a přetrvávající zášť mohou lidi pohlcovat a bránit jim v komunikaci a ve smíření. Platí to i pro vztahy mezi národy. Ve všech takových případech dokáže milosrdenství vyvolat nový způsob hovoru a dialogu, jak to výmluvně vyjádřil Shakespeare: „Milosrdenství nelze vynutit. Snaží se z nebe jako něžný déšť na zprahlou zem. Je dvojím požehnáním: kdo dává, blažen jest jak ten, kdo bere“ (Kupec benátský, 4. dějství, 1. scéna). (...)

Pouze slova pronášená s láskou a doprovázená mírností a milosrdenstvím se dotýkají srdcí nás hříšníků. Tvrdá a moralizující slova i gesta riskují, že dále odcizí ty, které chceme vést k obrácení a ke svobodě, a posílí jejich odmítavý a obranný postoj.

Některí si myslí, že vidění společnosti zakořeněné v milosrdenství je neospravedlnitelně idealistické a přehnaně benevolentní. Zkusme se však znovu zamyslet nad svými prvními zkušenostmi se vztahy v lůně rodiny. Rodiče nás milovali a oceňovali více proto, co jsme, než pro naše schopnosti a naše úspěchy. Rodiče zajisté chtějí pro své děti jen to nejlepší, ale